

Matrix

	Prioriteit	Activiteiten gekoppeld aan tekst in Kadernota	Middelen en uitvoerbaarheid	Euro	2027	2028	2029	2030	Coalitieprogramma	Fractie
1	Actief grondbeleid	1. Vanuit een actieve rol handelen om te komen tot een gewenste ontwikkeling van de grondexploitaties.	Een actief grondbeleid zal/kan van invloed zijn op de reservepositie van de gemeente. Dit betreft de boekwaarde van huidige strategische locaties, maar ook de middelen die nodig zijn om eventueel nieuwe locaties in eigendom te verwerven en te (laten) ontwikkelen. Al naar gelang de mate waarin het actief grondbeleid vorm krijgt, is het noodzakelijk om deze deskundigheid structureel in de organisatie te verankeren.	PM	PM	PM	PM	PM		
2	Impuls Citybranding	1. De citybranding in 2026 volledig uitrollen en vanaf 2027 actief doorzetten met externe begeleiding. 2. De branding zichtbaar maken in de openbare ruimte, digitale kanalen, toeristische promotie en gemeentelijke middelen. 3. Branding koppelen aan evenementen, centrumontwikkeling en toeristische routes om de kernen sterker te verbinden. 4. Partners (ondernemers, cultuur, toerisme) actief meenemen in toepassing en gebruik.	Financiële middelen: er is nog geen budget beschikbaar om de branding duurzaam te implementeren blijvend aan te jagen. Daartoe is een jaarlijks budget voor 3 jaar nodig van €125.000 (voor daadwerkelijke impulsen/investeringen als ook voor externe begeleiding). Capaciteit: met de genoemde externe begeleiding past dit binnen het reguliere takenpakket van de organisatie.	125.000	125.000	125.000	125.000			
3	Investeren in leegstandsmonitor	1. PinkRocade actief ondersteunen bij het inrichten van het systeem.	De benodigde middelen en uitvoerbaarheid zijn afhankelijk van het aantal aangesloten gemeenten en zijn nu nog niet bekend.	PM	PM	PM	PM	PM		
4	Maatschappelijke accommodaties	1. Ontwikkeling van Fraiche als breed cultureel centrum 2. Vernieuwing huurcontract Obelisk. 3. Centralisering van accommodaties.	Er zijn momenteel geen financiële gevolgen inzichtelijk.	PM	PM	PM	PM	PM		
5	Meedoen en arbeid	1. Het organiseren van lokale projecten om inwoners naar (vrijwilligers)werk te begeleiden ten behoeve van het verbeteren van de arbeidsparticipatie. 2. Behoud van de aanpak vroegsignalering waarbij 100% van de meldingen wordt opgepakt. 3. Versterken van ontmoetingsplekken via gerichte inzet op gemeenschappelijke voorziening en het gebruik maken van sociale wifi. 4. Steviger neerzetten van de samenwerking met ketenpartners door een gedeelde visie waarmee we gezamenlijk een stevig lokaal team vormen ten behoeve van de inzet van passende hulp. 5. De mogelijkheden onderzoeken voor een bovengrondse vakschool.	1. Het organiseren van lokale projecten voor arbeidsparticipatie kosten geld, afhankelijk van het aantal deelnemers. We rekenen met € 40.000 per project (starten met 1 project in 2027, vervolgens max 2 per jaar). 2. Samenwerking met netwerkpartners vraagt investering in tijd en soms in geld. Dit is situatieafhankelijk.	80.000	40.000	80.000	80.000	80.000		
6	Nieuw evenementenbeleid	1. In 2026 een nieuw Evenementenbeleid opstellen, in nauwe afstemming met lokale initiatieven en bijvoorbeeld de Evenementen-Adviescommissie. 2. Beleid implementeren en de bijbehorende uitvoeringsregels in de organisatie borgen. 3. Periodiek terugkerende evenementen die passen bij de kernwaarden van Vaals structureel opnemen in de begroting. 4. Extra inzetten op het aanjagen van nieuwe of vernieuwende evenementen en bestaande evenementen ter versterken.	Financiële middelen: € 25.000 structurele meerlasten om periodiek terugkerende evenementen (bv. Üllemarkt, Kunstmarkt, Adventstreff) regulier in de begroting op te nemen, daarnaast nog eens € 25.000 extra structurele meerlasten om het huidige budget voor het aanjagen van (nieuwe) evenementen te verhogen naar jaarlijks € 50.000.	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000		
7	Aanpak verkeersdruk	1. Opstellen en uitvoeren monitoringsplan en resultaten daarvan toepassen op uitlijning maatregelenpakket.	Eenmalig 80.000 voor externe inhuur.	80.000	80.000					
8	Doorontwikkeling Drielandpunt	1. Een Letter of Intent opstellen, waarin de uitgangspunten voor een mogelijke doorontwikkeling vanuit alle partners worden vastgelegd. 2. Op basis daarvan een extern onderzoek naar de mogelijkheden, hetgeen moet leiden tot een ontwerp. 3. Aan de hand van dit onderzoek en ontwerp dient een keuze gemaakt te worden (go/no-go).	Financiële middelen: €50.000 eenmalig uit het Ontwikkelfonds als co-financiering voor onderzoek en planontwikkeling. Capaciteit: in deze fase (extern onderzoek) beperkt zich de inzet tot afstemming en sturing, kan via management en strategen. In een eventuele vervolgfase (nu nog niet aan de orde) zal een investeringskrediet moeten worden vastgesteld en daarnaast project-capaciteit vrijgemaakt moeten worden (dan wel ingehuurd).	0	0	0	0	0		

9	Actief monumentenbeleid	1. Actualisatie van de inventarisatie beeldbepalende panden. 2. Verkenning van regeltechnische mogelijkheden.	<u>Actualisatie inventarisatie beeldbepalende panden (extern)</u> Voor het actualiseren van de inventarisatie beeldbepalende panden is specifieke externe deskundigheid nodig: € 20.000. <u>Inzet adviseur bouwhistorie (toezicht en vergunningen)</u> Vaals heeft ruim 200 rijksmonumenten en diverse beeldbepalende panden. Er is behoefte aan deskundigheid voor het beoordelen van vergunningaanvragen (verbouw, herstel, aanpassing), en vooral toezicht en handhaving tijdens/na uitvoering. Hiervoor is €45.000 nodig voor inzet van een adviseur bouwhistorie (inhuur 0,5 FTE). <u>Uitvoering en werkdruk (structureel effect)</u> Als de raad kiest voor (aangescherpt) monumentenbeleid, kan dit leiden tot extra vergunningprocedures en meer werk voor uitvoering, toezicht en communicatie met eigenaren. Omdat hier jarenlang weinig capaciteit voor is opgebouwd, vraagt dit om structurele capaciteit en middelen. De eerste inschatting daarvan wordt bij het raadsvoorstel toegevoegd.	65.000	65.000	45.000	45.000	45.000		
10	Versterken democratische legitimatie	We gaan vanaf 2027 een 2-tal initiatieven onderzoeken op consequenties, haalbaarheid en meerwaarde voor de inwoners van Vaals: 1. het instrument 'burgerbegroting' 2. het proces 'burgerberaad met loting'. 3. initiatieven voor een kinderraad en kinderburgermeester	Capaciteit: dergelijke onderzoeken vragen ambtelijke capaciteit. Onduidelijk is nog de omvang en mate van diepgang. Aangezien een dergelijke prioriteit vooral moet worden uitgevoerd door onze strategen en deze ook nog tal van andere prioriteiten hebben lopen, is de doorlooptijd van de onderzoeken moeilijk aan te geven.	PM	PM	PM	PM	PM		
11	Betere toegankelijkheid en vindbaarheid gemeentelijke website	1. In 2027 starten we met een onderzoek naar de concrete behoefte voor de verbetering van de gemeentelijke website. Dit leidt tot een plan van aanpak om uiteindelijk tot de gewenste verbetering te komen.	Het komen tot een plan van aanpak vraagt ambtelijke capaciteit. De totale capaciteit van team communicatie is beperkt waardoor keuzes gemaakt moeten worden in het takenpakket. In het plan van aanpak komt een inschatting van de benodigde investering voor het verbeteren van de website	PM	PM	PM	PM	PM		
12	Uitbreiden vrije inloop KCC	1. In 2027 gaan we bij wijze van proef (minimaal half jaar) een tweede moment van vrije inloop (zonder afspraak) in de week organiseren, om te ervaren of dit de gewenste effecten teweeg brengt.	Capaciteit: vrije inloop betekent meer 'balie'-inzet van medewerkers dan werken op afspraak. Om de proef te kunnen uitvoeren is dan in ieder geval tijdelijk extra capaciteit nodig (inhuur). Incidenteel betekent dit ca. € 30.000/0,5 FTE. Mocht de proef als geslaagd eindigen, dan zullen in de begroting 2028, indien nodig, de benodigde middelen structureel worden opgenomen.	30.000	30.000	PM	PM	PM		
AANVULLENDE INBRENG FRACTIES										
13	Haalbaarheid verbeteren sportvoorzieningen	1. Haalbaarheidsonderzoek voor beide initiatieven waarbij de kosten en overwegingen duidelijk in kaart worden gebracht voor de raad.	Ambtelijke capaciteit van afdeling maatschappij	PM	PM	PM	PM	PM		Coalitie
14	Lokale inclusieagenda	1. Opstarten proces om te komen tot de lokale inclusieagenda	Ambtelijke capaciteit van afdeling maatschappij	PM	PM	PM	PM	PM		Coalitie
15	Behouden maatschappelijke accommodaties	1. Volwaardige voorziening voor kern Lemiers behouden. 2. Geluidsinstallaties (Fraiche, Bergzicht, Lemiers, Obelisk, Kopermolen). 3. Suisse als geschikte centrale accommodatie voor Vaals aanhouden, tenzij duidelijke meerderheid van potentiële gebruikers (~60%) een andere optie acceptabel acht.	Nader te bepalen	PM	PM	PM	PM	PM		Nuj Lies
16	Gelijke kansen voor al onze inwoners	1. Bestemmingsreserve Schuldenfonds voor inwoners met problematische schulden (co-financiering met Kansfonds en/of Provincie). Gemeente Brunssum recent gestart met deze aanpak; gemeente Roermond doet dit al (als voorbeelden). 2. Behouden voedselbank (regionaal). 3. Ontwikkeling gezonde basisschool.	Nader te bepalen	PM	PM	PM	PM	PM		Nuj Lies
17	Woningvormingsverordening en versnelde isolatie-vergunningen	1. een woningvormingsverordening op te nemen, evenals een duidelijke uitwerking van isolatie-eisen/isolatieregels.	Nader te bepalen	PM	PM	PM	PM	PM		Groep Groen
18	Bindend Groenstructuurplan en groennorm	1. een bindend Groenstructuurplan, inclusief een bindende groennorm (als richtinggevend kader).	Nader te bepalen	PM	PM	PM	PM	PM		Groep Groen
19	Energietransitie: van ondersteuning naar concrete stappen	1. Een ruimtebehoefteplan op te stellen voor zonne-energie en warmteopslag	Nader te bepalen	PM	PM	PM	PM	PM		Groep Groen
20	Locaties laadpalen e-voertuigen	De huidige situatie te continueren tot einde collectieve aanbesteding. Ter voorbereiding op een waarschijnlijke, nieuwe collectieve aanbesteding na 2028 voeren we in 2027 een onderzoek uit naar de meest optimale, toekomstige plaatsingslocaties, rekening houdend met de huidige laadinfrastructuur.	Ambtelijke capaciteit van afdeling ruimte	PM	PM	PM	PM	PM		Coalitie
21	Zorg en aandacht mantelzorgers	1. Opstellen plan mantelzorg	Ambtelijke capaciteit van afdeling maatschappij	PM	PM	PM	PM	PM		Coalitie
22	Voortzetten Ontwikkelfonds Buitengebied	1. Geplande activiteiten uitvoeren. 2. Verder continueren van plannen in de toekomst (aanhouden van reserve/storten in reserve).	Bijstorten in reserve buitenfonds zal een beslag op middelen uit de exploitatie leggen.	PM	PM	PM	PM	PM		Nuj Lies
Effect op globale inschatting vrije ruimte				430.000	390.000	300.000	300.000	175.000		